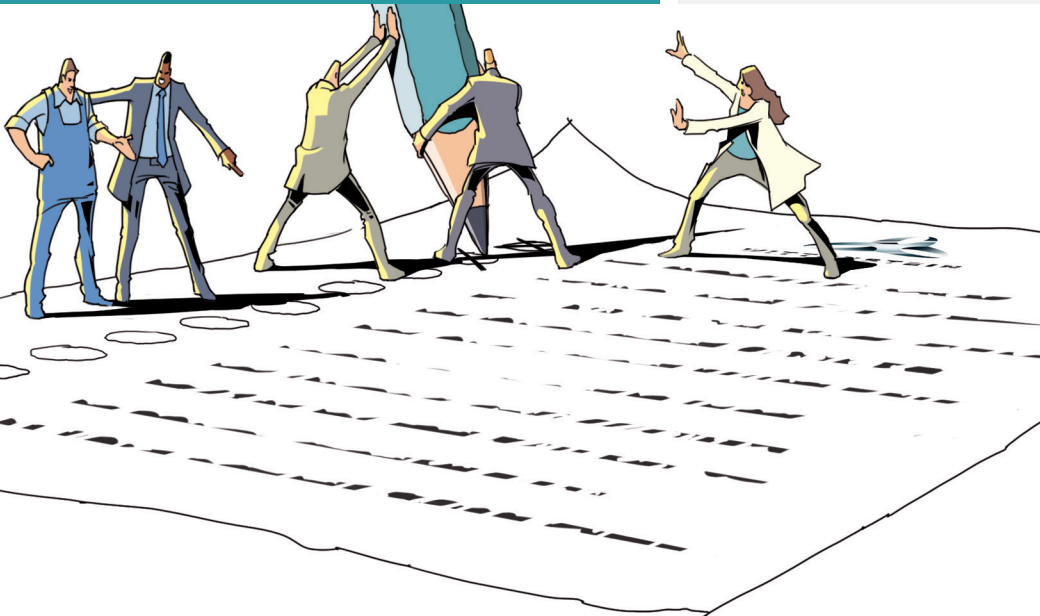

GEDRAGSCODE

van de WITTENSTEIN groep

WITTENSTEIN

GEDRAGSCODE

van de WITTENSTEIN groep

Inhoud

Voorwoord	4
1. Basisprincipes	7
2. Toepassingsgebied en identiteit	9
3. We gedragen ons rechtmatig	11
4. We spelen fair	13
5. We dulden geen corruptie	15
6. We vermijden belangenconflicten	19
7. We dulden geen discriminatie	23
8. We tolereren geen kinderarbeid of dwangarbeid	25
9. We garanderen vrijheid van vereniging	27
10. We nemen de normen betreffende gezondheid en veiligheid op het werk in acht	29
11. We vergoeden onze werknemers op een billijke manier	31
12. We beschermen het milieu	33
13. We letten op productveiligheid	35
14. We beschermen onze ontwikkelingsresultaten	37
15. We gaan zorgvuldig om met bedrijfsdocumenten en gegevensbescherming	41
16. We wegen kansen en risico's zorgvuldig af	45
17. We leven de export-, douane- en belastingwetgeving na	47
18. We gedragen ons voorbeeldig	51
19. We benadelen niemand die overtredingen meldt	53
20. Toepassing van de gedragscode	55
Contactpunt	56

Beste werknemers,

Wie actief deel uitmaakt van het bedrijfsleven, heeft steeds opnieuw te maken met de vraag wat mag en wat niet. Deze Gedragscode biedt u een leidraad. Want WITTENSTEIN wil niet alleen voldoen aan de wettelijke eisen, maar ook aan hoge ethische normen.

Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen is de basis van al onze activiteiten en een universeel fundament van goede, langdurige zakenrelaties.

De raad van bestuur

Dr. Anna-Katharina Wittenstein
Erik Roßmeißl

Dr. Dirk Haft
Dr. Bernd Schimpf

1. Basisprincipes

Onze visie

WITTENSTEIN wil voor zijn klanten wereldwijd op lange termijn een uitstekende partner zijn - met intelligente componenten en bestuurbare servosystemen op het gebied van mechatronische aandrijftechnologie.

Onze waarden

We baseren ons op waarden die we intern en extern (voor)leven en die daardoor vaste bestanddelen van onze identiteit zijn:
verantwoordelijkheid - vertrouwen - openheid - vernieuwing - verandering.

Verantwoordelijkheid voor de naleving van alle wettelijke en bedrijfsvoorschriften

Naleving betekent dat het gedrag van alle werknemers* van de WITTENSTEIN groep – of het nu gaat om de administratie, de productie of de directie en de raad van bestuur – in overeenstemming is met de wettelijke en bedrijfsvoorschriften.

Dit is in overeenstemming met het ondernemingsprincipe van naleving van de wet:

*“De bedrijven van de groep ondernemingen WITTENSTEIN
en hun werknemers respecteren alle wetten en
andere voorschriften van de landen waarin zij actief zijn.”*

De integriteit van alle werknemers en de volledige inzet van het management voor een verantwoordelijk bedrijfsbestuur zijn doorslaggevend.

*Om het lezen te vergemakkelijken, wordt alleen de mannelijke vorm gebruikt.

2. Toepassingsgebied en identiteit

Wereldwijde geldigheid voor alle werknemers en zakenrelaties

Deze gedragscode geldt wereldwijd voor alle werknemers van de WITTENSTEIN groep - of het nu gaat om de productie, de administratie of de directie – en de raad van bestuur. De werknemers omvatten zowel vast als tijdelijk personeel.

Elk individu is in gelijke mate verantwoordelijk voor de naleving van de gedragsprincipes.

We staan allemaal voor eerlijk handelen en onderschrijven de volgende gedragsprincipes. Want enkel op die manier kan economisch succes duurzaam zijn.

Gevolgen in geval van overtredingen

WITTENSTEIN hanteert een nultolerantiestrategie als het gaat om naleving. Elke actie die schadelijk is voor het bedrijf zal worden opgevolgd, onderzocht en bestraft naargelang de ernst van de overtreding, wie ook de dader mag zijn. Indien een zakenpartner aanhoudend de voorschriften van deze Gedragscode overtreedt, wordt de zakelijke relatie met deze zakenpartner na een passende waarschuwing stopgezet.

3. We gedragen ons rechtmatig

Naleving van de geldende wetgeving

Duurzaam zakelijk succes in binnen- en buitenland is enkel mogelijk wanneer het respectieve rechtsstelsel strikt wordt nageleefd. Overtredingen van de wet leiden tot hogere kosten op middellange en lange termijn en behelzen onberekenbare risico's op boetes, straffen, schadeclaims en imagoschade. Uiteindelijk brengen we met overtredingen onze jobs in gevaar.

We handelen in overeenstemming met de inhoud van het internationaal erkende UN Global Compact. We passen de basisprincipes van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) vanzelfsprekend toe in ons handelen.

Naleving door alle werknemers en zakenpartners

Wij eisen naleving van de toepasselijke wetgeving van alle leidinggevendenden, alle werknemers - ook tijdelijke werknemers - en al onze zakenpartners.

De directieleden en leidinggevendenden van onze bedrijven hebben in dit verband een bijzondere voorbeeldfunctie.

Wat betekent dit voor mij?

Als werknemer van WITTENSTEIN ben ik verplicht om me steeds aan de geldende wetgeving te houden. Dit geldt voor elk rechtsstelsel op het gebied waarvan ik actief ben.

Ik ken de Gedragscode, pas de daarin opgenomen principes en gedragsregels in mijn dagelijkse taken toe en neem verantwoordelijkheid voor de naleving ervan.

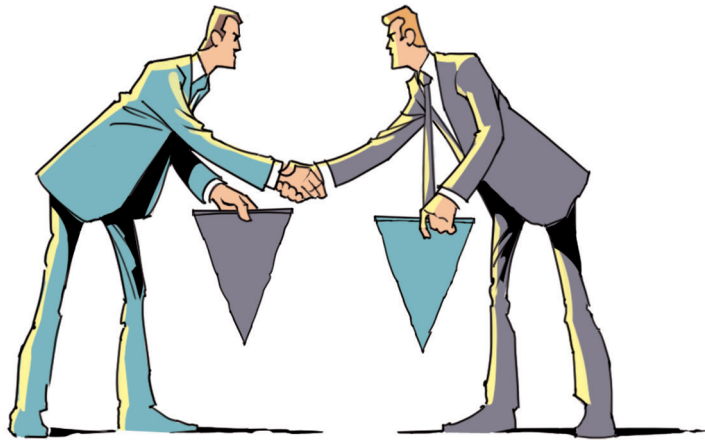
4. We spelen fair

Eerlijke en vrije concurrentie in overeenstemming met de antitrustwetgeving

WITTENSTEIN houdt vast aan het principe van eerlijke en vrije concurrentie zonder enige beperking.

Overeenkomsten die de concurrentie beïnvloeden achterwege laten

We wijzen afspraken over marktaandelen, verdeling van de lokale markten, verdeling van klanten en prijsafspraken en dergelijke af. Andere praktijken die in strijd zijn met het kartelrecht, zoals onderling afgestemde feitelijke gedragingen, informele gesprekken of informele overeenkomsten, moeten eveneens worden vermeden. Eigen berekeningen, capaciteiten, ontwikkelingsresultaten of plannen mogen niet toegankelijk worden gemaakt voor concurrenten. Uitzonderingen kunnen alleen worden gemaakt in het geval van verkoop van bedrijven, overname van bedrijven of joint-ventureprojecten waarbij een vertrouwelijkheidsovereenkomst een onmisbare voorwaarde is voor de uitwisseling van gegevens.

Wat betekent dit voor mij?

Als werknemer van WITTENSTEIN kan ik een evenement bijwonen waar ook concurrenten aanwezig zijn en in een ongedwongen gesprek praten over het huidige economische klimaat. Wanneer een concurrent mij echter tijdens dit gesprek vertelt dat hij erover denkt om volgend jaar de prijzen met vijf procent te verhogen en een andere concurrent antwoordt dat dit momenteel niet haalbaar is en dat hij volgend jaar zal afzien van prijsverhogingen, dan laat ik duidelijk weten dat ik niet deelneem aan een gesprek over marktrelevante informatie en verlaat ik het gesprek onmiddellijk. Ook wanneer ik enkel passief luister, kan dit worden gezien als deelname aan een kartel en worden bestraft met hoge boetes. Ik maak indien nodig nog eens schriftelijk bezwaar.

5. We dulden geen corruptie

Omkoping en corruptie worden niet aanvaard

We geven onze zakenpartners geen ongepaste geschenken en verlenen hun ook geen andere voordelen. Werknemers van WITTENSTEIN maken geen misbruik van hun positie om hun zakenpartners ongerechtvaardigde voordelen van persoonlijke of commerciële aard te helpen behalen.

Werknemers van WITTENSTEIN nemen hoogstens geschenken en uitnodigingen van kleine waarde aan. Geschenken en uitnodigingen van kleine waarde worden niet aangenomen indien zij kunnen worden gebruikt om de werknemer te manipuleren. Bij twijfel neemt de werknemer contact op met zijn leidinggevende of de Compliance Officer.

De indruk dat er niet er zake doende overwegingen een rol spelen moet altijd worden vermeden.

Het wangedrag van anderen is geen rechtvaardiging voor het eigen wangedrag.

Ongepaste geschenken, uitnodigingen of ongerechtvaardigde voordelen

erkennen we in een algemene beoordeling van alle omstandigheden in elk individueel geval.

We laten ons leiden door de volgende criteria:

Tijd

Hoe nauwer het verband in de tijd is met lopende of komende projectafsluitingen/contractonderhandelingen, hoe terughoudender we zijn met schenkingen aan of van zakenpartners.

Kwantiteit

Bijzondere voorzichtigheid is geboden wanneer er meerdere uitnodigingen of geschenken worden gegeven.

Kwaliteit

Bij de gepastheid van geschenken controleren we niet enkel de waarde van het geschenk, maar ook de context: Is dit geschenk sociaal gangbaar, rekening houdend met de nationale omstandigheden en de hiërarchische positie van gever en ontvanger?

Geschenken die op directieniveau worden gegeven hebben doorgaans een hogere waarde dan geschenken die worden gegeven aan kopers en verkooppersoneel. Zo kan bijvoorbeeld een uitnodiging voor een duur restaurant tussen directeuren gepast zijn in vergelijking met een uitnodiging tussen inkoop- en verkooppersoneel voor een goed standaard restaurant of een gezamenlijk bezoek aan de kantine.

Geen uitnodigingen en/of geschenken aan overheidsambtenaren

Aan ambtenaren en ander overheidspersoneel in het binnen- en buitenland worden geen geschenken gegeven, hoewel dit in sommige landen als 'gebruikelijk' moet worden beschouwd. Hetzelfde geldt voor uitnodigingen van ambtenaren en ander overheidspersoneel.

Zorgvuldige selectie van consultants, dienstverleners en andere derden

WITTENSTEIN werkt niet samen met consultants, dienstverleners en andere derden, die opdrachten voor WITTENSTEIN verwerven door middel van omkoperij en corruptie en dergelijke.

Wat betekent dit voor mij?

Als een zakenpartner een gift aan een instelling zonder winstoogmerk 'verwacht' in ruil voor het sluiten van een zakelijke transactie, moet dit als corruptie worden beschouwd, zelfs als het voordeel aan een derde moet worden toegekend - ik meld deze 'verwachting' onmiddellijk aan mijn leidinggevende of aan de Compliance Officer.

Als een zakenpartner mij uitnodigt om te eten in een 'eenvoudige' taverne of in de kantine van zijn bedrijf, is er meestal geen bezwaar.

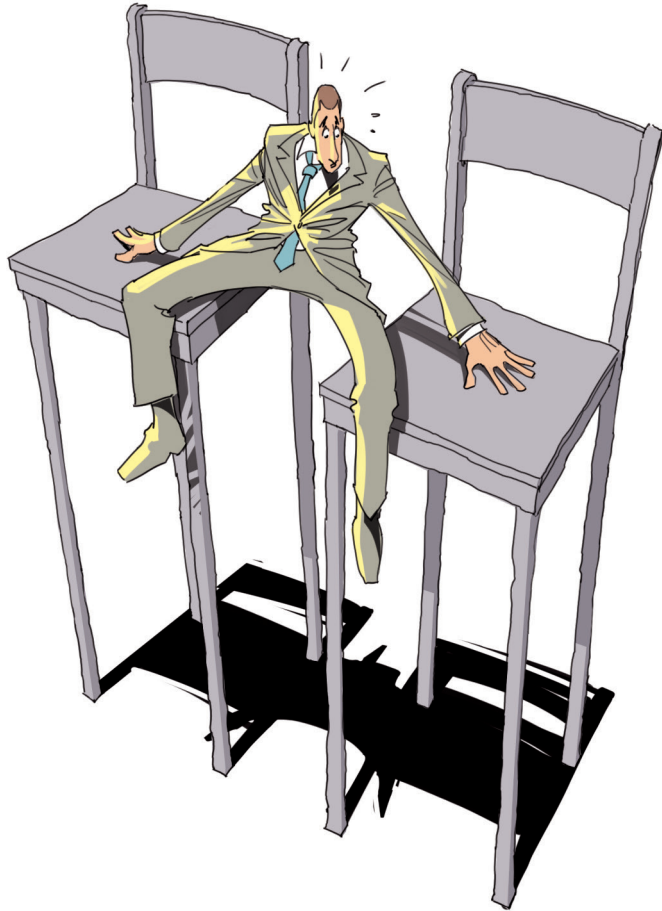
Als een zakenpartner mij uitnodigt voor een prominent sportief, cultureel of ander evenement, zoals een Formule 1 -evenement of een concert, dan wijs ik dat af en verwijs ik naar onze Gedragscode, of neem ik contact op met mijn leidinggevende of de Compliance Officer.

Als ik kleine relatiegeschenken van geringe waarde krijg (pen, kalender, enz.), dan is er geen bezwaar om deze geschenken te aanvaarden.

Als ik bij internationale projecten verrast wordt door een zakenpartner met een duur geschenk en dit niet kan weigeren bv. uit angst voor gezichtsverlies ten opzichte van een Aziatische zakenpartner, breng ik mijn leidinggevende en de Compliance Officer op de hoogte. Afhankelijk van de situatie en context wordt het geschenk teruggeven, geschonken, verloot in een tombola, samen met de afdeling opgegeten, ... Ik houd het geschenk in geen geval voor mezelf.

Als ik door een zakenpartner samen met mijn echtgenoot*, partner*, of ander familielid* wordt uitgenodigd voor een evenement of etentje, sla ik deze uitnodiging af en verwijs ik naar onze Gedragscode.

*Om het lezen te vergemakkelijken, wordt alleen de mannelijke vorm gebruikt.

6. We vermijden belangenconflicten

Prioriteit van de belangen van de WITTENSTEIN groep

De belangen van individu's en afdelingen komen altijd op de tweede plaats ten opzichte van het algemeen belang van de WITTENSTEIN groep.

Scheiding van particuliere en zakelijke belangen

Onafhankelijkheid, integriteit en transparantie bepalen ons gedrag en creëren geloofwaardigheid bij onze zakenpartners.

Elke werknemer moet zijn privébelangen scheiden van de belangen van het bedrijf.

We vermijden alle belangenconflicten. Belangenconflicten kunnen ontstaan wanneer werknemers van WITTENSTEIN of hun familieleden een belang hebben in leveranciers, klanten, concurrenten, consultants of andere derden die zakelijke relaties hebben met de WITTENSTEIN groep. Eventuele belangenconflicten moeten onmiddellijk worden gemeld.

Ook personeelsbeslissingen mogen niet worden beïnvloed door privébelangen of -relaties.

Geen gebruik van interne bedrijfsinformatie voor persoonlijk gewin

Interne bedrijfskennis over ontwikkelingen, opdrachten, strategieën en andere projecten of plannen mag niet worden gebruikt om zichzelf te verrijken of een persoonlijk voordeel te behalen of om derden een voordeel te verschaffen.

Geen gebruik van eigendom van het bedrijf voor privédoeleinden

Eigendom van het bedrijf (voertuigen, kantoorbenodigdheden, toestellen, gegevens, documenten, enz.) of arbeidskrachten van het bedrijf mogen niet worden gebruikt voor privédoeleinden, tenzij dat dit uitdrukkelijk is toegestaan door de bestaande bedrijfsvoorschriften.

Wat betekent dit voor mij?

Een goede kennis is zelfstandige en verkoopt software die ik in mijn vakgebied wil gebruiken. Dat zou mijn werk een stuk gemakkelijker maken - vooral omdat mij kennis de software al verschillende keren heeft gedemonstreerd. Ik betrek zoals bij elke andere opdracht ook de afdelingen inkoop en informatiemanagement en geef mijn kennis niet zelf de opdracht. Indien de offerte van mijn kennis een vergelijking door derden doorstaat, kan hij een opdracht krijgen van de inkoopafdeling.

Mijn zoon heeft zijn studies afgerond en vindt geen job. Ik ben ervan overtuigd dat er bij WITTENSTEIN een passende job is voor hem en dring er bij HRM op aan om mijn zoon aan te nemen. Er mag geen voorkeur gegeven worden aan vrienden of familieleden. HRM mag uitsluitend beslissen op basis van de kwalificaties van de kandidaten. Als de kwalificaties en de geschiktheid voor de job hetzelfde zijn, is er niets op tegen om familieleden aan te werven.

Er kan bij een project gekozen worden voor meerdere leveranciers of dienstverleners. Ze onderscheiden zich niet echt van elkaar in hun aanbod. Een leverancier/dienstverlener nodigt me uit voor een duur cultureel of sportevenement. Dergelijke privé-uitnodigingen wijs ik af en ik verwijs naar onze Gedragscode.

Wat moet ik doen als ik al gedurende vele jaren privé bevriend ben met een zakenpartner? Op voorwaarde dat ik privé bevriend ben met een zakenpartner zonder dat dit de zakenrelaties beïnvloedt, is het volkomen aanvaardbaar dat wij samen met onze gezinnen naar een evenement gaan als er geen uitnodigingen worden uitgedeeld en iedereen zijn eigen kaartjes/rekeningen privé betaalt.

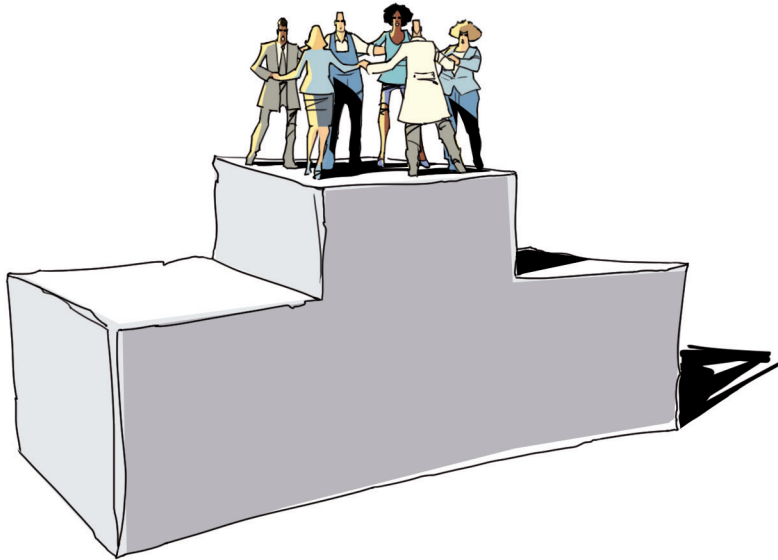
7. We dulden geen discriminatie

Fatsoenlijke en respectvolle omgang

Alle werknemers in alle landen hebben het recht op een gelijke behandeling en gelijke kansen. Niemand mag ten onrechte worden gediscrimineerd, bevoordeeld, lastiggevallen of te schande worden gemaakt op grond van zijn ras, huidskleur, nationaliteit, afkomst, etnische afstamming, geloofsovertuiging, levensbeschouwing, lidmaatschap van werknemersorganisaties (met inbegrip van vakbonden), geslacht, leeftijd, sociale achtergrond of afkomst, seksuele geaardheid, lichaamsbouw, uiterlijk of enige andere persoonlijke kenmerken.

Verantwoorde en respectvolle samenwerking

Onze bedrijfscultuur wordt gekenmerkt door wederzijds respect, waardering en verantwoorde samenwerking. Dit geldt zowel voor de samenwerking met zakenpartners als binnen de WITTENSTEIN groep.

Wat betekent dit voor mij?

Mijn leidinggevende* valt me lastig met seksueel aanstootgevende opmerkingen. Ik vraag mijn leidinggevende hiermee te stoppen. Als hij dit niet doet, breng ik HRM of de Compliance Officer op de hoogte.

*Om het lezen te vergemakkelijken, wordt alleen de mannelijke vorm gebruikt.

8. We tolereren geen kinderarbeid of dwangarbeid

Verbod op kinder- en dwangarbeid

WITTENSTEIN accepteert geen kinder- of dwangarbeid, noch in het eigen bedrijf, noch in de toeleveringsketen. De nationale regelgeving inzake de bescherming van jonge werknemers moet worden nageleefd.

Elke tewerkstelling moet vrijwillig zijn en conform de nationale wetten en procedures.

Disciplinaire maatregelen enkel in overeenstemming met de wetten en rechten van de mens

Er mogen tegen werknemers enkel disciplinaire maatregelen worden genomen die in overeenstemming zijn met de nationale wetten en die geen schending inhouden van de internationale erkende rechten van de mens.

Wat betekent dit voor mij?

Als ik beschik over aanwijzingen dat een onderaannemer in Azië kinderen voor zich laat werken in onmenselijke omstandigheden, verzoek ik hem in overleg met mijn leidinggevende onmiddellijk corrigerende maatregelen te nemen en dit te documenteren. Indien onze leverancier dit niet doet, moet de zakenrelatie met hem worden stopgezet.

Als ik beschik over aanwijzingen dat onze leverancier minderjarigen als ‚gratis stagiairs‘ inzet, maar zij moeten werken als ‚normale werknemers‘, dan verzoek ik hem in overleg met mijn leidinggevende om daar onmiddellijk van af te zien en dit schriftelijk te bevestigen. Indien onze leverancier dit niet doet, moet de zakenrelatie met hem worden stopgezet.

Als ik beschik over aanwijzingen dat een toeleverancier in een ontwikkelingsland laat produceren en de paspoorten van zijn werknemers afneemt om te voorkomen dat ze ontslag nemen, dan verzoek ik hem in overleg met mijn leidinggevende om daar onmiddellijk van af te zien en dit schriftelijk te bevestigen. Indien onze leverancier dit niet doet, moet de zakenrelatie met hem worden stopgezet.

Ik pleeg al inbreuk op deze Gedragscode als ik ‚een oogje dichtknijp‘ en aanwijzingen ‚opzettelijk over het hoofd zie‘, om bijvoorbeeld problemen met leveranciers en hun onderaannemers uit de weg te gaan of om gunstige prijzen te krijgen.

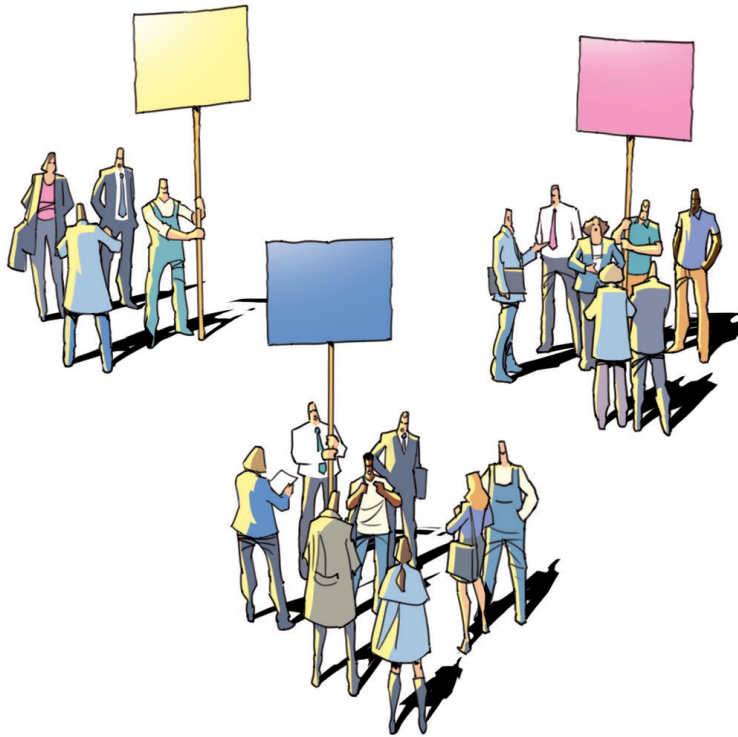

9. We garanderen vrijheid van vereniging

Alle werknemers hebben het recht om organisaties op te richten, hier lid van te worden en om collectief te onderhandelen. WITTENSTEIN onderhoudt een fatsoenlijke en oprechte dialoog met zijn werknemersvertegenwoordigers.

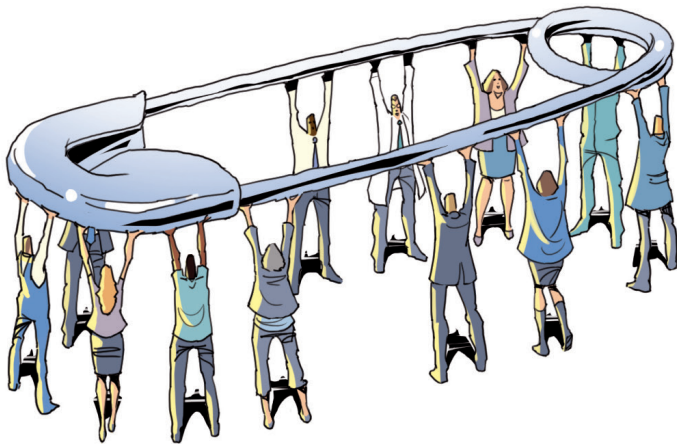
Discriminatie van werknemersvertegenwoordigers wordt niet getolereerd.

Vrije toegang van alle werknemers tot de werkplek wordt gewaarborgd, zodat ze hun rechten kunnen uitoefenen.

Wat betekent dit voor mij?

Ik neem geen deel aan acties die deze rechten beperken.

10. We nemen de normen inzake gezondheid en veiligheid op het werk in acht

Bescherming van onze werknemers

Arbeidsveiligheid en gezondheidsbescherming zijn onderdelen van alle bedrijfsprocessen en maken deel uit van technische, economische en sociale overwegingen. De bescherming van onze werknemers en van het grote publiek tegen gezondheidsrisico's is een taak van alle leidinggevendenden en alle werknemers. De door WITTENSTEIN opgestelde veiligheidsvoorschriften moeten worden opgevolgd, net als de geldende nationale voorschriften.

Fatsoenlijke werkomstandigheden

Er wordt gezorgd voor een veilige en gezonde werkomgeving om ongevallen en schade aan de gezondheid te voorkomen.

Een hygiënische werkplek, toegang tot drinkwater, goede sanitaire voorzieningen, regelmatige veiligheidsopleiding en voorbereiding op noodsituaties moeten standaard zijn voor alle werknemers.

Er wordt veiliggesteld dat de werktijd de respectieve wettelijke toegestane maximumgrenzen niet overschrijdt. Bovendien worden aan de werknemers ook redelijke pauzes en rusttijden toegestaan en krijgen ze verlof overeenkomstig de wettelijke bepalingen.

Wat betekent dit voor mij?

Het valt me op dat een brandblusser van zijn plaats is gehaald en in een kast is gezet om de plek zinvoller te gebruiken. Ik breng mijn leidinggevende, de veiligheidsmedewerker of de Compliance Officer op de hoogte om veilig te stellen dat in geval van brand de brand meteen kan worden bestreden om mensen en gebouwen te beschermen.

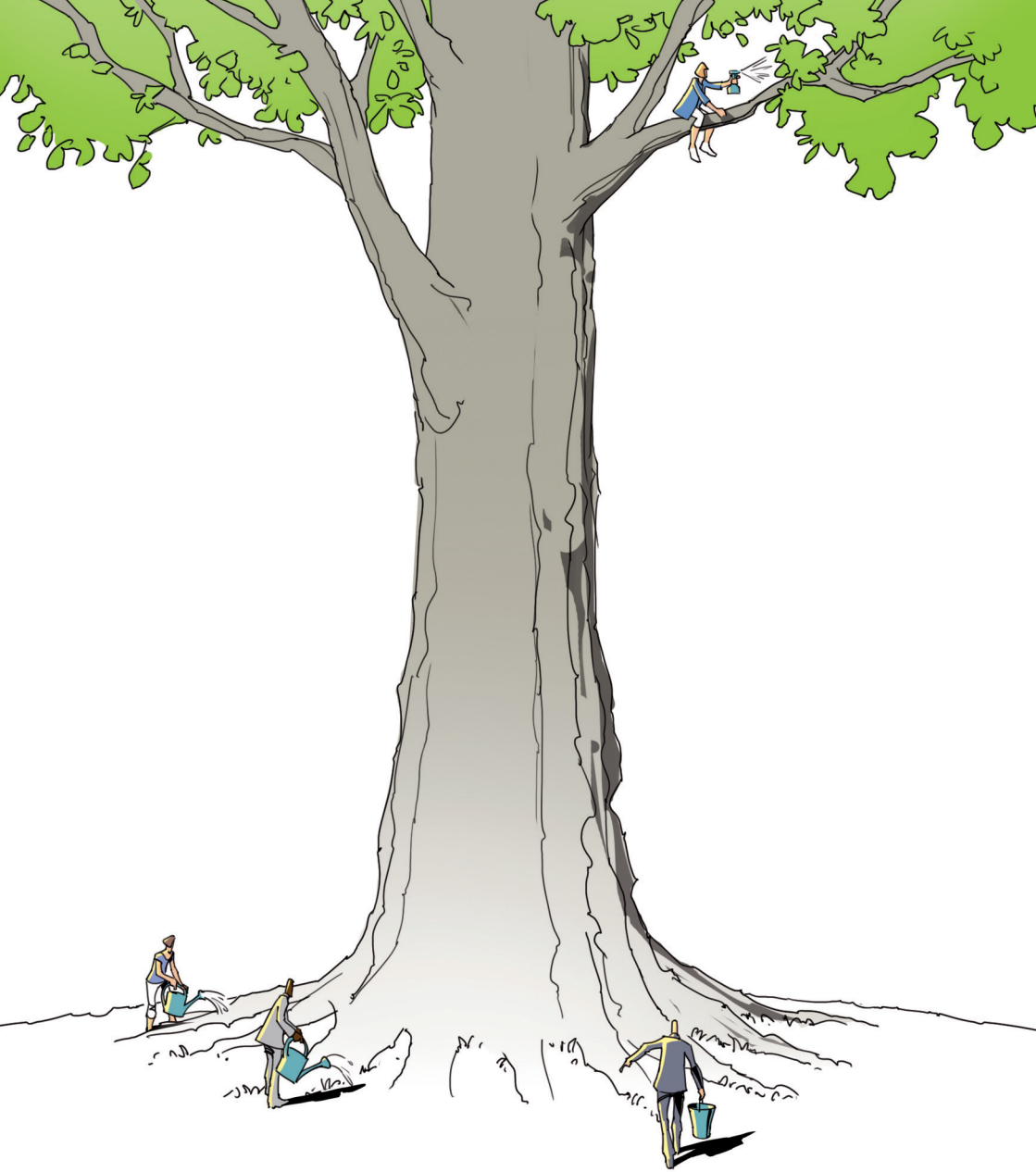
11. We vergoeden onze werknemers op een billijke manier

Noch bij WITTENSTEIN, noch in de toeleveringsketen wordt geaccepteerd dat er minder wordt betaald dan het wettelijk minimumloon. We zetten ons in voor een eerlijk loon conform de nationale geldende wetgeving en praktijken.

Wat betekent dit voor mij?

Ik beschik over aanwijzingen dat een leverancier enkel de gunstigste prijs kan aanbieden omdat hij zijn buitenlandse werknemers, die hij regelmatig na een paar maanden vervangt, minder betaalt dan het wettelijke minimumloon. Ik verzoek onze leverancier in overleg met mijn leidinggevende om daar onmiddellijk van af te zien en dit schriftelijk te bevestigen. Indien hij dit niet doet, moet de zakenrelatie met hem worden stopgezet.

Ik pleeg al inbreuk op deze Gedragscode als ik 'een oogje dichtknijp' en aanwijzingen 'opzettelijk over het hoofd zie'.

12. We beschermen het milieu

De wettelijke minimumeisen inzake milieubescherming moeten worden nageleefd. Het ongeoorloofd vrijkomen van vergunningsplichtige stoffen moet worden vermeden.

Wat betekent dit voor mij?

Ik merk dat vergunningsplichtige stoffen op een ongeoorloofde manier vrijkomen. Ik breng onmiddellijk de directeur van de fabriek of de voor milieubescherming verantwoordelijke instantie in het bedrijf op de hoogte.

Het is ook mijn taak om schade aan het bedrijf en het milieu te voorkomen.

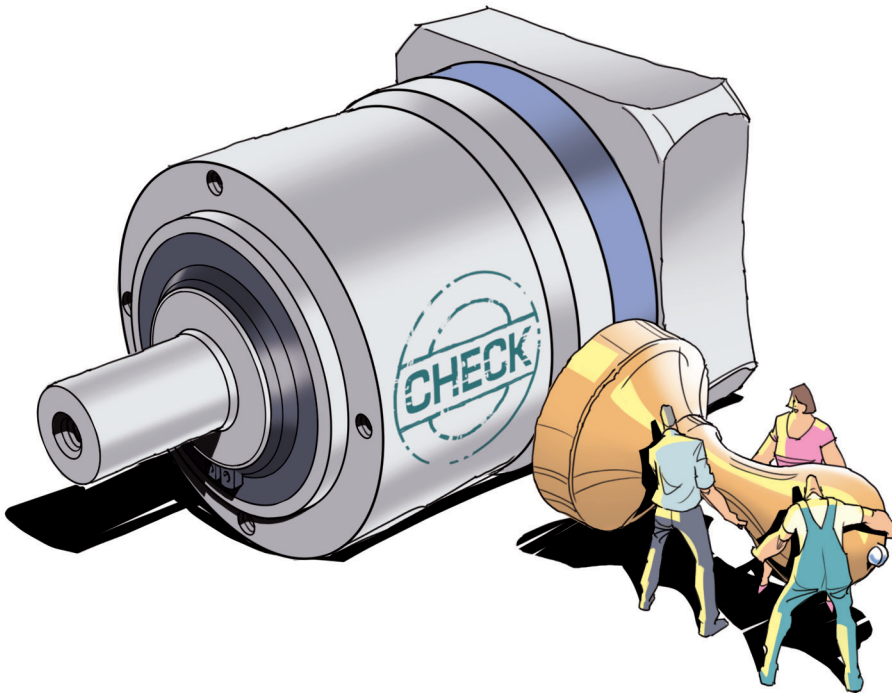
13. We letten op productveiligheid

Melding van gevaren aan de betrokken instanties van het bedrijf

We controleren onze producten zorgvuldig. Gevaren die van onze producten uitgaan of zelfs kunnen uitgaan, worden even zorgvuldig geanalyseerd als het gebruik van onze producten indien het gebruik ervan voor mensen of goederen risico's inhoudt.

De producten voorzien van waarschuwingen

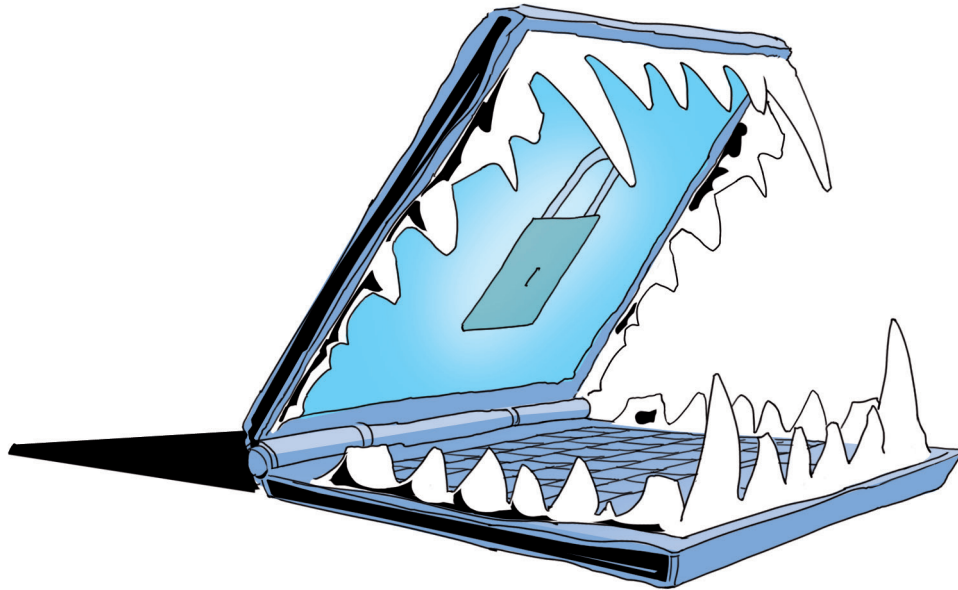
De gebruiksaanwijzing en de montagehandleiding worden regelmatig herzien. Onze producten zijn voorzien van passende waarschuwingen.

Wat betekent dit voor mij?

Ik hoor van een klant dat er zich bij het gebruik van onze producten herhaaldelijk kritische situaties hebben voorgedaan die een goede afloop hadden, maar mensen in gevaar hadden kunnen brengen. Ik breng onmiddellijk de verantwoordelijke instantie in het bedrijf op de hoogte, bv. de productverantwoordelijke of de Compliance Officer.

14. We beschermen onze ontwikkelingsresultaten

De resultaten van onze technische ontwikkelingen vormen het fundament van ons toekomstige succes

Alle ontwikkelingsresultaten moeten volgens de respectieve geldende interne specificaties worden uitgewerkt, gedocumenteerd, gemarkeerd, meegedeeld en gearchiveerd. De bescherming van de ontwikkelingsresultaten moet steeds worden veiliggesteld.

Bedrijfsgeheimen niet bekendmaken aan derden

Noch aan collega's, noch aan vrienden of familieleden, noch aan zakenpartners mogen bedrijfs- en zakengeheimen worden bekendgemaakt zonder effectieve bescherming door een vertrouwelijkheidsovereenkomst. Vertrouwelijke informatie mag enkel worden bekendgemaakt op 'need to know'-basis in overeenstemming met de huidige regelgeving inzake vertrouwelijkheid ten behoeve van het bedrijf. We voldoen aan onze wettelijke verplichtingen tot geheimhouding en aan onze contractuele verplichtingen, die ten dele ook de verplichting inhouden om de vertrouwelijkheid van de contractuele partner en het project te handhaven.

Gebruiksvergunningen pas na controle

Alle overeenkomsten waarbij aan derden gebruiksrechten op onze ontwikkelingsresultaten worden verleend, moeten door de afdeling recht & overeenkomsten worden beoordeeld en door de respectieve directie of raad van bestuur worden goedgekeurd voordat zij worden gesloten.

Zorgvuldig onderzoek naar reeds bestaande eigendomsrechten tijdens de productontwikkeling

Tijdens de productontwikkeling moet worden samengewerkt met de interne octrooi-afdeling om een inbreuk op al bestaande eigendomsrechten van derden te vermijden.

Geen onbevoegd gebruik van bedrijfsgeheimen van derden

We respecteren de bedrijfsgeheimen van derden net zoals wij van derden verwachten dat zij onze bedrijfsgeheimen beschermen.

Wat betekent dit voor mij?

Ik word gebeld door een werknemer van een klant die mij dringend verzoekt hem onmiddellijk vertrouwelijke informatie te sturen over een ontwikkeling die onze know-how betreft, omdat hij die nodig heeft in een belangrijk project voor een bestuursvergadering op dit ogenblik en hij de verantwoordelijke collega op dit ogenblik niet kan bereiken. Ik geef deze informatie pas na intern overleg met de verantwoordelijke collega en laat me niet onder druk zetten. Ik leg de externe collega uit dat ik vertrouwelijke documenten ook in het belang van zijn bedrijf niet zomaar kan geven.

Ik werk aan een zeer vernieuwend, veelbelovend project en ben trots op de resultaten van ons ontwikkelingsteam. Ook al vind ik het moeilijk, ik vertel geen details over dit project aan mijn collega's van een andere afdeling aan de lunchtafel, in mijn vrije tijd of tijdens bedrijfsrondleidingen. Liefst spreek ik helemaal niet over dit project, tenzij het voor het projectwerk zelf nodig is.

De technische besprekingen van een ontwikkelingsproject zijn al ver gevorderd. Enkel de contractuele overeenkomst over de eigendom van de ontwikkelingsresultaten en het gebruik ervan ontbreekt nog. Voor de klant zijn de contractuele besprekingen net zo vervelend als voor mij. Zelfs als het qua tijd helemaal niet past, laat ik het technische, commerciële en juridische werk parallel lopen en betrek ik de relevante instanties er tijdig bij om een slechte onderhandelingspositie voor WITTENSTEIN te vermijden.

15. We gaan zorgvuldig om met bedrijfsdocumenten en gegevensbescherming

Zorgvuldige omgang met bedrijfsdocumenten en gegevensdragers

Alle bedrijfsdocumenten en gegevensdragers moeten zorgvuldig worden bewaard, zodat ze niet in de handen van derden kunnen vallen. Vertrouwelijke documenten mogen bij het verlaten van de werkplek niet open worden gelaten. Uw eigen pc moet bij elk vertrek tegen gebruik door onbevoegden worden beveiligd.

Zorgvuldige bewaring van documenten met begrijpelijk beheer van dossiers (elektronisch en op papier)

Alle aantekeningen en documenten moeten op zodanige wijze worden bewaard en opgeslagen dat ze te allen tijde representatief zijn. Hiervoor is een begrijpelijk, duidelijk en volledig beheer van dossiers op papier en/of in elektronische vorm onontbeerlijk. De wettelijke bewaartermijnen moeten minstens in acht worden genomen. De geldende interne archiveringsvoorschriften moeten worden nageleefd om veilig te stellen dat documenten te allen tijde in hun geheel kunnen worden teruggevonden.

Naleving van de voorschriften inzake gegevensbescherming

De wettelijke voorschriften moeten worden nageleefd, net als de respectieve geldende bedrijfsgerelateerde voorschriften inzake informatietechnologie en gegevensverwerking.

Betrekken van de medewerker voor gegevensbescherming

We wisselen allemaal dagelijks informatie uit via internet, intranet, e-mails, enz. De informatie kan ook persoonlijke gegevens bevatten (naam, adres, geboortedatum, hobby's, ...) - gegevens die het voor u gemakkelijker maken om te netwerken met zakenpartners. De behandeling van persoonsgegevens is onderworpen aan de wetgeving inzake gegevensbescherming.

Bij grensoverschrijdende gegevensoverdracht moeten de respectieve nationale voorschriften en de internationale overeenkomsten worden nageleefd.

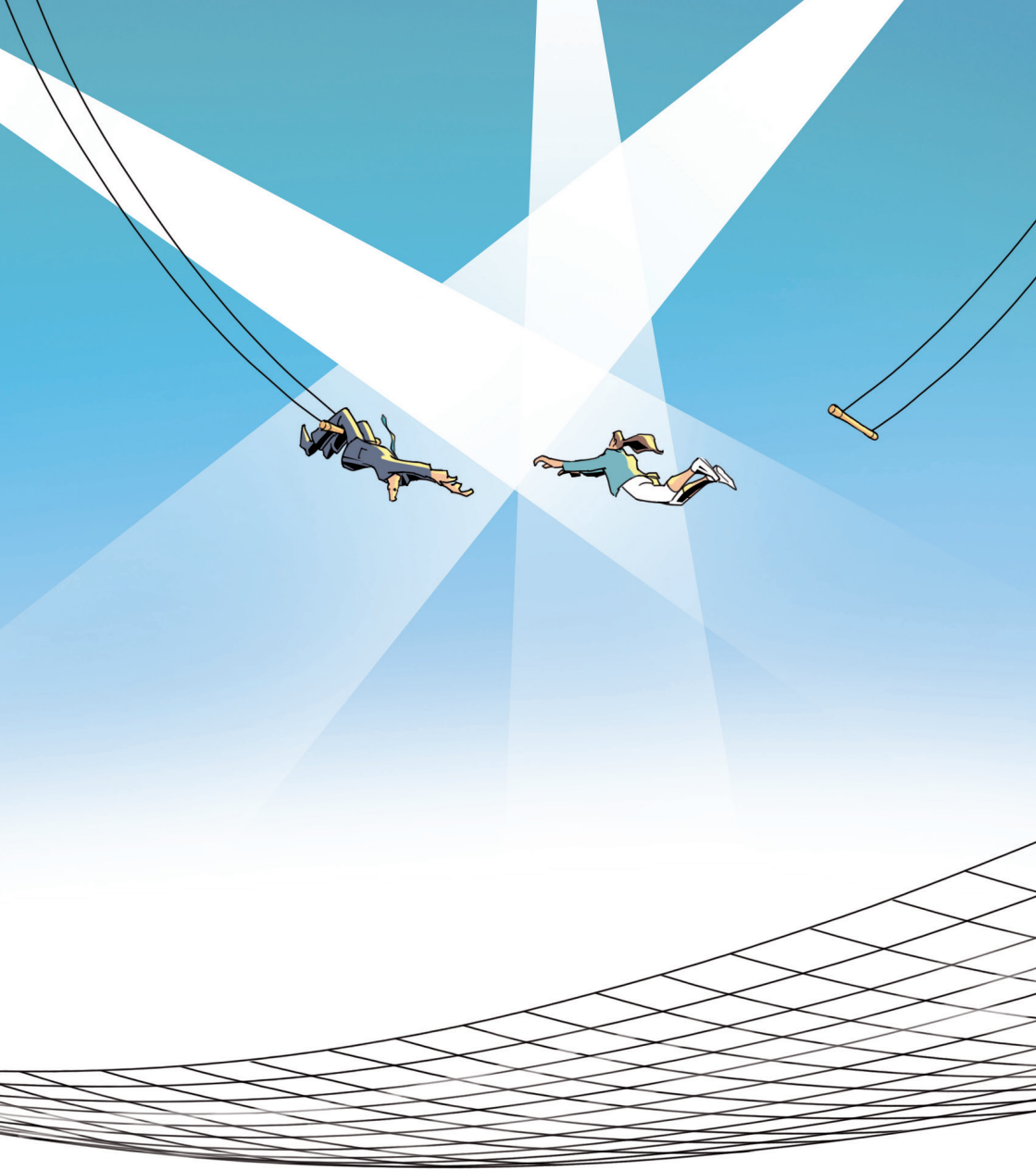
Bij vragen of onduidelijkheden kunt u altijd contact opnemen met de medewerker voor gegevensbescherming voordat u persoonsgegevens uitwisselt.

Wat betekent dit voor mij?

Ik wil morgen op vakantie gaan en heb me gerealiseerd dat ik in een belangrijk project documenten waaraan ik aan het werken ben per ongeluk enkel lokaal op mijn computer heb opgeslagen. Om het eenvoudig te houden, biedt mijn collega aan om de documenten tijdens mijn vakantie op mijn schijf te zoeken als ik hem mijn wachtwoord voor mijn pc geef. Ook al stel ik zijn behulpzaamheid zeer op prijs, toch geef ik mijn wachtwoord voor mijn pc nooit aan iemand anders, maar bewaar ik de relevante documenten al tijdens het projectwerk in een gedeelde map, een gedeelde SharePoint, enz.

Ik merk dat een collega zijn wachtwoord voor zijn pc heeft verstoppt op een post-it onder het toetsenbord. Ik wijs mijn collega erop dat het wachtwoord altijd veilig moet worden bewaard.

Ik wil in een internationaal project persoonlijke gegevens van klanten bundelen en doorsturen naar een interne collega in het buitenland om een grensoverschrijdende samenwerking te realiseren. Voordat ik aan de slag ga, vraag ik bij de medewerker voor gegevensbescherming na dit wel toegestaan is.

16. We wegen kansen en risico's zorgvuldig af

Enkel wanneer kansen worden benut en risico's worden erkend, kan de best mogelijke zakelijke beslissing worden genomen volgens het principe van zorgvuldigheid.

Risico's die het bedrijf in gevaar brengen, mogen niet worden genomen.

Risico's moeten in het risicobeheersysteem in kaart worden gebracht om het bedrijf te beschermen tegen 'verrassende' verplichtingen of claims.

Wat betekent dit voor mij?

Ik krijg een vraag over een veelbelovend project met een zeer hoge omzet van een buitenlandse partner in wiens land smeergeld gebruikelijk is, meestal formeel afgehandeld via een keten van 'subcontracten'. Ik aanvaard geen smeergeld, noch direct, noch indirect, en breng mijn leidinggevende op de hoogte om officiële vervolgingen en gerechtelijke procedures te vermijden die het bedrijf meer schade toebrengen dan een contract, hoe winstgevend ook, haar oplevert.

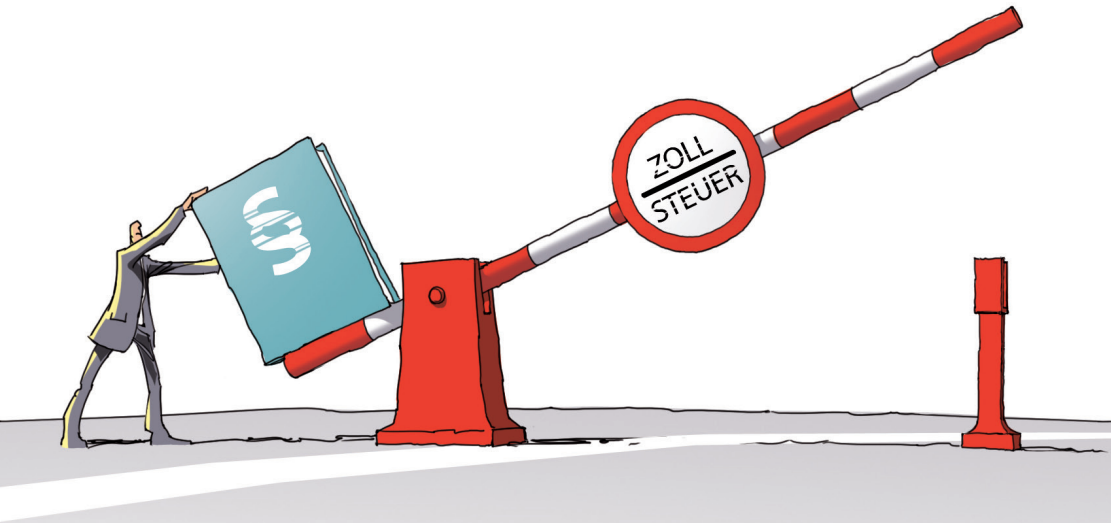
17. We leven de export-, douane- en belastingwetgeving na

Naleving van de export- en douanewetgeving

Als wereldwijd actief bedrijf is WITTENSTEIN onderworpen aan verschillende nationale en internationale voorschriften inzake buitenlandse handel. Er zijn diverse voorschriften van toepassing op de import, export en overdracht (dit kan ook via e-mail gebeuren) van goederen, technologieën en diensten alsook op kapitaal- en betalingsverrichtingen over bepaalde landsgrenzen heen. Handelsverboden (embargo's) en handelsbeperkingen kunnen voortvloeien uit de aard of het voorgenomen gebruik van de goederen of diensten, het land van oorsprong of gebruik, of de persoon van de zakenpartner. Bepaalde goederen kunnen zowel voor civiele als voor militaire doeleinden worden gebruikt (Dual Use) en kunnen aan een vergunning worden onderworpen. Ook op de handel tussen de afzonderlijke bedrijven van WITTENSTEIN zijn exportcontroles van toepassing.

Overeenkomsten over exportcontrolekwesities

Neem in geval van vragen over export- en douanewetgeving contact op met onze exportcontrolemedewerker.

Wat betekent dit voor mij?

Ik ben door een Duitse zakenpartner gevraagd om voor het gemak projectgerelateerde documenten naar hun cliënt in een embargoland te sturen en deze klant te adviseren opdat het werk sneller kan worden voltooid. Ik wijs deze handelwijze af omdat de wetgeving inzake exportcontrole ook betrekking heeft op ondersteunende diensten die direct of indirect verband houden met een verbod of met in de in lijst opgenomen goederen. Dit kan ook gaan over diensten, met name wanneer op de producten zelf een embargo van toepassing is. Bij dergelijke situaties neem ik altijd contact op met onze exportcontrolemedewerker.

Naleving van de belastingwetgeving

WITTENSTEIN is als wereldwijde actieve onderneming onderworpen aan veelvoudige belastingvoorschriften die moeten worden nageleefd bij alle nationale en internationale transacties, ook bij zuivere intercompany-transacties. De belastingwet is zeer complex en verandert vaak. Elke werknemer moet zich ervan bewust zijn dat fiscale overtredingen snel kunnen leiden tot de betrokkenheid van de wetshandhavinginstanties als gevolg van regelmatige en zorgvuldige controles door de belastingautoriteiten.

Overeenkomsten over belastingkwesties

Neem in geval van vragen over belasting- of subsidiekwesties contact op met het hoofd van Corporate Finance.

Wat betekent dit voor mij?

Een verkoopcollega die de volgende dag naar een buitenlandse consultant vliegt, vraagt me hem 15.000 euro uit onze kas te overhandigen als vooruitbetaling voor de start van zijn werkzaamheden, zodat de start van het project geen vertraging oploopt door het tijdrovende overschrijvingsproces. Ik wijs mijn collega erop dat alle betalingen uitsluitend via een overschrijving worden verricht met inachtneming van het vier-ogen-principe en dat ik niet ad hoc kan beoordelen of dit een overtreding van de wet op het witwassen van geld zou kunnen vormen. Bij dergelijke vragen breng ik altijd ons hoofd Corporate Finance op de hoogte.

18. We gedragen ons voorbeeldig

Alle leidinggevenden hebben een voorbeeldfunctie

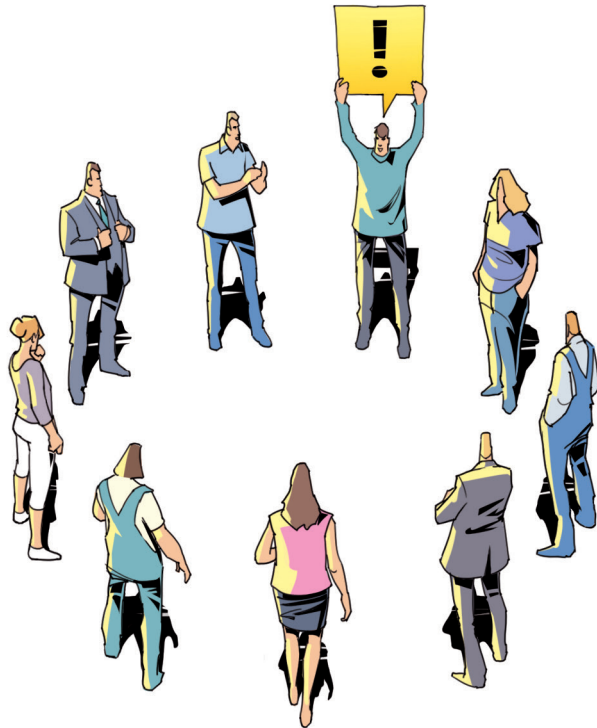
De raad van bestuur, de directie en het voltallige management van WITTENSTEIN zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie en zetten zich in voor een juridisch en ethisch onberispelijk bestuur - ze leven en handelen volgens de principes die zijn vastgelegd in de Gedragscode.

Alle werknemers helpen om de voorschriften na te leven

Elke individuele werknemer is verantwoordelijk voor de naleving van de in de Gedragscode omschreven principes bij zijn dagelijkse werkzaamheden. Enkel op deze manier kunnen we samen duurzaamheid bereiken.

Wat betekent dit voor mij?

Zodra ik merk dat een collega deze Gedragscode schendt, wijs ik hem daar beleefd op en breng ik indien nodig mijn leidinggevende of de Compliance Officer op de hoogte.

19. We benadelen niemand die overtredingen meldt

Geen benadeling van werknemers die overtredingen melden

Elke werknemer kan omstandigheden melden die wijzen op een schending van deze Gedragscode. De melding kan per telefoon, e-mail of brief aan de leidinggevende of de Compliance Officer worden gedaan.

Anonieme meldingen kunnen alleen worden opgevolgd indien ze gedetailleerde informatie en feiten over specifieke overtredingen bevatten. U kunt er echter zeker van zijn dat we elke melding strikt vertrouwelijk zullen behandelen en dat u geen nadelen zult ondervinden als u naar eer en geweten melding maakt van een vermoede overtreding.

De regels van de Gedragscode hebben voorrang op instructies van een leidinggevende

Ook al kan het in bepaalde gevallen opportuun lijken om de regels van de Gedragscode aan de kant te schuiven om een winstgevende deal te sluiten en een hoge omzet te behalen - de regels van de Gedragscode hebben ook voorrang op tegenstrijdige instructies van een leidinggevende in de zin van een duurzaam en integer bedrijfsbeheer.

Wat betekent dit voor mij?

Ik merk dat mijn leidinggevende te hoge facturen van een leverancier aanvaardt en het te veel betaalde bedrag door de leverancier laat uitbetalen aan het consultancybureau van zijn vrouw. Ik breng onmiddellijk HRM en de Compliance Officer op de hoogte - ook als mijn leidinggevende me verteld heeft dat dit met de raad van bestuur is afgesproken. Ik kan er zeker van zijn dat ik omwille van mijn openheid niet wordt benadeeld.

Ik gebruik meldingen echter nooit om een collega of leidinggevende zwart te maken of hem ten onrechte verdacht te maken om mijn eigen belangen na te streven. WITTENSTEIN behoudt zich het recht voor juridische stappen of disciplinaire maatregelen te nemen tegen de klokkenluider in geval van een onjuiste melding, d.w.z. als gebeurtenissen worden gemeld die aantijgingen bevatten die duidelijk ongegrond zijn.

Als ik een persoonlijk probleem heb met een collega, maak ik hem niet 'zwart' onder het mom van naleving om 'wraak' op hem te nemen, maar los ik problemen uitsluitend zakelijk en professioneel op, zo nodig samen met mijn leidinggevende. Anders moet ik er rekening mee houden dat ik zelf ter verantwoording wordt geroepen.

20. Toepassing van de Gedragscode

Hoe nemen we beslissingen?

Concrete vragen in het dagelijkse beroepsleven kunnen niet altijd eenduidig worden beantwoord. Als we onzeker zijn, nemen we contact op met onze leidinggevende of de verantwoordelijke instantie in het bedrijf.

De beantwoording van de volgende vragen met gezond verstand maakt onze beslissingen gemakkelijker:

- Is mijn beslissing of actie in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving?
- Is mijn beslissing of actie in overeenstemming met de richtlijnen van deze Gedragscode en de waarden van ons bedrijf?
- Indien mijn collega's en vrienden op de hoogte waren van mijn beslissing of actie, zou ik dan een zuiver geweten hebben?
- Als ieder zo zou beslissen of handelen, zou ik dan met de gevolgen kunnen leven?
- Als mijn beslissing of actie morgen in de krant zou staan, zou ik daar achter kunnen blijven staan?

Plichten van onze leidinggevenden

Alle leidinggevenden van de WITTENSTEIN groep hebben een voorbeeldfunctie en ondersteunen hun werknemers.

De naleving van wetgeving, bedrijfsrichtlijnen en deze Gedragscode heeft altijd voorrang.

We offeren in geen geval de goede reputatie en de integriteit van de naam WITTENSTEIN op aan winstbelangen op korte termijn.

Contactpunt

Compliance Officer:

Evelyn Rösch
Walter-Wittenstein-Straße 1
97999 Igersheim · Duitsland

T: +49 7931 493-18520
compliance@wittenstein.de

De huidige versie van de Gedragscode en meer informatie vindt u op het intranet aan de linkerkant onder 'Compliance'.

Daar vindt u ook verdere bedrijfsinterne richtlijnen.

WITTENSTEIN

WITTENSTEIN SE · Walter-Wittenstein-Straße 1 · 97999 Igersheim · Duitsland
T: +49 7931 493-0 · info@wittenstein.de

WITTENSTEIN – one with the future

www.wittenstein-group.com